

Sjøfartsdirektoratet

Deres ref.: 2017/97797-13

Vår ref.:

26. juli 2019

Vedrørende høring om nye regler for dykking fra skip

Vi viser til Sjøfartsdirektoratets høringsbrev datert 29. april 2019 om overnevnte.

Sjømat Norge er Norges største sjømatorganisasjon. Sjømat Norge dekker hele verdikjeden, fra fjord til bord i norsk sjømatnæring. Medlemmene består av om lag 620 bedrifter med 14 000 ansatte innen fiskeindustri, havbruk, fôrproduksjon, marine ingredienser, teknologi- og serviceleveradører og havbruksrederier.

Blant havbruksredereiene er det også servicebåtredereier. Noen av disse har fartøy bemannet med sjøfolk som dykker. Havbruksredereiene er en forholdsvis ny medlemsgruppe i Sjømat Norge, men siden den ble innlemmet i organisasjonen har vi engasjert oss i sikkerhetsarbeidet i bransjen. Vi er bl.a. medarrangør for yrkesdykkerkonferansen for innaskjærs dykking som ble arrangert for første gang i fjor. I tillegg har vi sammen med oppdrettsnæringen utarbeidet en sjekklister for kjøp av dykkertjenester. Den skal bidra til å sikre at all dykking i havbruket utføres av seriøse selskaper, at gjeldende regelverk for dykking følges, og at sikkerhetene til dykkerne er ivaretatt på en forsvarlig måte.

Sjømat Norge er positiv til at dykkerregelverket på land og til sjøs søkes harmonisert, at alle som utfører dykkevirksomhet er beskyttet av en vernelovgivning og at grenseoppgangen mellom tilsynene og vernelovene tydeliggjøres. Vi vil nedenfor redegjøre nærmere for våre synspunkter til høringsforslaget.

Endringene i arbeidsmiljøloven og forskrift om skipsarbeidslovens virkeområde

Det legges nå opp til at det er hvorvidt man inngår i besetningen, og hvor man har sitt hovedvirke som er avgjørende for hvilken vernelovgivning som skal legges til grunn. Slik vi ser det, er det et naturlig og lettfattelig skille mellom hvem skal oppfattes som sjøfolk, og hvem som ikke skal det. Det er en grenseoppgang som næringen er vant med å forholde seg til. Vi støtter således forslaget til omformulering av unntaket i arbeidsmiljølovens § 1-2, samt endringen i forskrift om skipsarbeidslovens virkeområde.

Innføring av dykkerreglement hjemlet i arbeidsmiljøloven

Våre medlemmer som opererer fartøy bemannet med sjøfolk som dykker følger i stor grad den praksis som regelendringene legger opp til. Vernelovgivningen for mannskapet er skipsarbeids- og skipssikkerhetsloven. Samtidig forholder de seg til dykkerreglementet hjemlet i arbeidsmiljøloven. I så måte vil vi si at de foreslåtte regelendringene i stor grad gjenspeiler den praksis som den seriøse delen av bransjen allerede følger.

Særskilt krav til risikovurdering av arbeidstiden

Vi enige i at arbeidstid og arbeidsbelastning er viktige faktorer i sikkerhetsarbeidet. Dette er et moment som næringen må forholde seg til allerede i dag, men vi har ikke noe i mot at dette presiseres særskilt. Også andre reguleringer som f.eks. dykkertabeller er med på å regulere arbeidsbelastningen i forbindelse med dykking.

Særskilte arbeidstidsbestemmelser

I forskriften om arbeids- og hviletid foreslås det også endringer. Endringene knyttet til arbeidstid består både i konkrete begrensninger i den alminnelige arbeidstiden, krav til sammenhengende hvile og til når en dykkeroperasjon skal avsluttes.

Sjømat Norge er ikke enig i at det er behov for konkrete begrensninger i arbeidstiden på toppen av kravene til hviletid, særlig da man først krever særskilte risikovurderinger av nettopp arbeidstiden.

Den gamle og utdaterte forskriften om arbeidstid for dykkepersonell på norske skip regulerte forhold som direktoratet ønsker å overlate til partene i arbeidslivet. Vi registrerer likevel at disse forhold tas inn når bestemmelsen om normalarbeidstid videreføres.

Vi opplever i tillegg at denne bestemmelsen skaper en rekke uklarheter og rom for tolkninger. Bl.a. er det uklart hvordan man skal forstå det å "være involvert i dykkeroperasjoner" i denne sammenheng.

"Involvert i dykkeroperasjoner". Tolkning 1:

Tilbakemeldingene fra næringen la til grunn at man er involvert i dykkeroperasjoner når det pågår dykkeroperasjoner. Næringen oppfattet dermed dette kravet som udramatisk. Mannskapene involveres i praksis ikke i dykkeroperasjoner i en slik grad at man kommer i konflikt med disse grensene, selv på tørn med relativt mange dykkeroperasjoner.

Dykketabeller, risikovurderinger og tilgang på oppdrag er eksempler på forhold som begrenser dykkeintensiteten før de forslåtte arbeidstidsbegrensningene slår inn. I praksis varierer antall dykkeroperasjoner veldig gjennom sesongen og mellom fartøyene.

Når Sjøfartsdirektoratet i høringsbrevet viser til at næringen er enig "om å videreføre skrankene for gjennomsnittsberegningen av alminnelig arbeidstid..." fra forskriften om arbeidstid for dykkepersonell på norske skip, er det denne tolkningen også vi har lagt til grunn. Men bestemmelsen kan medføre mer administrasjon i f.m. dokumentasjon av arbeidstiden. Så lenge den ikke har noe praktisk betydning, anbefaler vi at den sløyfes.

"Involvert i dykkeroperasjoner". Tolkning 2:

Saken blir en helt annen dersom det er ment at arbeidstidsbegrensningene skal være en maksimal grense, og de slår inn så lenge manskapet har kompetansen og muligheten til å dykke, uansett om man faktisk dykker eller ikke.

Nå er det slik at det er etablert en fungerende praksis i næringen, og det er etablerte overenskomster på området med definerte arbeidstidsordninger. Det å gå inn og redusere ordinær arbeidstid på alt arbeid om bord fordi det kan bli ett og annet dykkeroppdrag, virker unødvendig drastisk.

Hvilke konsekvenser og utslag dette eventuelt gir er uklart. Men tilbakemeldinger viser at næringen er avhengig av å holde båtene i drift på det nivået som dagens regelverk gir grunnlag for.

Dersom denne tolkningen er riktig vil f.eks. et rederi som i dag praktiserer 12 timers dag, 84 timers uke i en 1:1-ordning måtte gå til kai én dag i uken med mannskapet gående uvirksomt. Det må de da gjøre, ikke nødvendigvis fordi det har vært utført dykkeroperasjoner den uken, men fordi de har anledning til å dykke.

Vi erfarer at mange ikke har tolket bestemmelsen på denne måten. Direktoratet vil dermed kunne få høringsinnspill på galt grunnlag. Sjømat Norge ble selv nylig gjort oppmerksom på at det er dette som kan være den riktige tolkningen av kravet.

Begrepet "alminnelig arbeidstid"

En vanlig definisjon av alminnelig arbeidstid er at det ikke utgjør en grense for samlet arbeidstid, men en grense for når en arbeidstaker skal ha overtidsgodtgjørelse. I så fall får vi som nevnt ikke det til å stemme med intensjonen om å la arbeidstiden innenfor hviletidsbegrensingene være et anliggende mellom partene i arbeidslivet. Når man likevel kan jobbe utover disse grensene, kan vi heller ikke se den klare forbindelsen til at kravet er sikkerhetsmotivert.

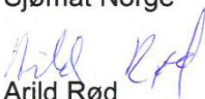
Oppsummering

Bortsett fra forsøket med å overføre arbeidstidsbegrensingene fra den gamle forskriften om arbeidstid for dykkere på skip, mener vi at Sjøfartsdirektoratet treffer godt med de foreslåtte endringene.

Vi mener at målet om en harmonisering av dykkerregelverket mellom land og sjø, og en tydeliggjøring av grensegangen mellom lovene oppnås, selv uten innføring av arbeidstidsbegrensingene.

Men medfører det riktighet at alt arbeid på servicebåter som kan tilby dykkeroppdrag blir omfattet av arbeidstidsbegrensingene, kan det få så store konsekvenser at vi må be om at gjennomføringen av bestemmelsene bremses opp inntil man har oversikt over de faktiske utslagene det kan gi.

Vennlig hilsen
Sjømat Norge

Arild Rød
Fagsjef maritim